

ADFÆRDSKODEKS VEDTAGET AF KOORDINATORGRUPPEN FOR DIREKTIV 2005/36/EF OM ANERKENDELSE AF ERHVERVSMÆSSIGE KVALIFIKATIONER ¹

NATIONAL ADMINISTRATIV PRAKSIS, DER FALDER IND UNDER DIREKTIV 2005/36/EF

Ansvarsfraskrivelse: Denne adfærdskodeks er ikke et juridisk bindende instrument. Den er imidlertid baseret på direktiv 2005/36/EF og på EF-traktaten som fortolket ved EF-Domstolens praksis. Klager over de kompetente myndigheders manglende overholdelse af denne kodeks vil derfor blive undersøgt på baggrund af disse retsgrundlag

---

¹ Den Europæiske Unions Tidende - L 255 af 30.9.2005.

I. INFORMATION

	1. Oplysninger, der skal gives til migranten af kontaktpunktet i hjemlandet, i forbindelse med at vedkommende forlader dette
A. BEDSTE PRAKSIS	<p><u>Migranten gives samme oplysninger og/eller dokumenter som under B tillige med:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) adresse, hvor den nationale vejledning til direktivet udarbejdet af værtsmedlemsstaten såvel som af andre medlemsstater ² (e-mail, hjemmeside osv.) kan findes; efter anmodning skal en papirkopi leveres b) hjemmesideadresser for EURES³ og EURES vejledere, der kan give yderligere oplysninger (f.eks. om ledige stillinger og social sikring) c) [kontaktoplysninger for de relevante kvikskranner for afvikling af procedurene, når tjenesteydelsesdirektivet er gennemført]⁴ d) efter anmodning informeres migranten om, hvorvidt det erhverv, han/hun ønsker at udøve i værtsmedlemsstaten, er reguleret i denne medlemsstat; for de erhverv, der falder ind under afsnit III, kapitel I, i direktivet, underrettes migranten om det niveau, som kvalifikationerne er klassificeret under i værtsmedlemsstaten i henhold til direktivets artikel 11 e) efter anmodning skal en migrant, der ønsker at levere en tjenesteydelse i en anden medlemsstat, underrettes om, hvorvidt der skal forelægges en erklæring, og han/hun skal have udleveret listen over de erhverv, der er underlagt kontrol af kvalifikationer, eller en angivelse af den adresse, hvor denne liste er tilgængelig f) oplysninger om, hvordan man kan få en liste over certificerede oversættere, hvis en sådan liste findes, i hjemlandet, og hvor det er relevant (se punkt 6).
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p><u>Migranten gives følgende oplysninger og/eller dokumenter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer, e-mail-adresse og hjemmesideadresse for kontaktpunktet i værtslandet b) adressen på hjemmesiden for Europa-Kommissionens Generaldirektorat for det Indre Marked og Tjenesteydelser ⁵ med angivelse af, at følgende dokumenter kan findes på denne hjemmeside: direktiv 2005/36/EF, brugervejledningen, adfærdskodeksen, databasen om lovregulerede erhverv⁶; efter anmodning skal en

² Der findes vejledninger for Italien og Sverige.

³ <http://ec.europa.eu/EURES/home.jsp?lang=da>.

⁴ Gældende, når der er oprettet en kvikskranke i en medlemsstat.

⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm (findes kun på EN, DE, FR).

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?lang=en (findes kun på EN, DE, FR).

	<p>papirkopi af direktivet, brugervejledningen og adfærdskodeksen stilles til rådighed; efter anmodning skal en papirkopi af det relevante uddrag af databasen om lovregulerede erhverv gøres tilgængelig</p> <p>c) oplysning til migranten om det niveau, hvorunder hans/hendes kvalifikationer er klassificeret i henhold til direktivets artikel 11</p> <p>d) navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer, e-mail-adresse og hjemmeside for de nationale kompetente myndigheder, der udsteder de certifikater, der er omhandlet i direktivet, og især for kvalifikationer, som er omfattet af automatisk anerkendelse i henhold til afsnit III, kapitel III, og som opfylder mindstekravene til uddannelse (bilag VII, punkt 2); det certifikat, der attesterer, at uddannelsen er reguleret; attestation af erhvervserfaring for erhverv i henhold til afsnit III, kapitel II; attestation for erhvervserfaring (artikel 3, stk. 3, og bilag VII, punkt 1, litra c); attest for hæderlighed, vandelsattest eller bevis for, at han/hun ikke er under konkurs, og som kan suspendere eller inddrage retten til udøvelse af et sådant erhverv i tilfælde af grov forsømmelse eller skødesløshed i udøvelsen af den pågældende virksomhed eller overtrædelse af straffeloven (bilag VII, nr. 1, litra d) og bevis for ikke at være idømt nogen straffedom (artikel 7, litra e)); hvis nogle dokumenter skal være certificeret (se punkt 5 i kodeksen), skal migranten have oplyst, hvordan han/hun kan få disse dokumenter certificeret (formaliteterne og udstedende myndighed)</p> <p>e) efter anmodning skal kontaktpunktet i hjemlandet give migranten yderligere information og assistance i tilfælde af et problem i forbindelse med anerkendelsen (se punkt 9, 10, 11, 12 og 14 i adfærdskodeksen); det meddeler også migranten, at han/hun kan sætte sig i forbindelse med værtslandets kontaktpunkt i tilfælde af et problem i forbindelse med anerkendelsen, og at der i et sådant tilfælde vil kunne gives yderligere oplysninger og bistand (se punkt 9, 10, 11, 12 og 14 i adfærdskodeksen).</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	a) <u>Migranten gives færre oplysninger end under B.</u>
	2. Oplysninger, der skal gives til migranten af kontaktpunktet i værtslandet
A. BEDSTE PRAKSIS	<p><u>Migranten gives samme oplysninger og/eller dokumenter som under B tillige med:</u></p> <p>a) adresse, hvor den nationale vejledning til direktivet, der er udarbejdet af den pågældende medlemsstat, kan findes (e-mail, hjemmeside mm.); efter anmodning skal en papirkopi udleveres</p> <p>b) hjemmesideadresser for EURES⁷ og EURES vejledere, der kan give yderligere oplysninger (f.eks. om ledige stillinger og social sikring)</p>
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p><u>Migranten gives følgende oplysninger og/eller dokumenter:</u></p> <p>a) kontaktpunktet i værtslandet skal lede migranten videre til den kompetente myndighed, til hvem han/hun skal sende sin ansøgning [eller til den pågældende kvikskranke, når direktivet er gennemført]⁸;</p> <p>b) efter anmodning informeres migranten om, hvorvidt det erhverv, han/hun ønsker at udøve i værtsmedlemsstaten, er reguleret i denne medlemsstat; for de erhverv, der falder ind under afsnit III, kapitel I, i direktivet, underrettes migranten om det niveau, som kvalifikationer er klassificeret under i værtsmedlemsstaten i henhold til direktivets artikel 11</p>

⁷ <http://ec.europa.eu/EURES/home.jsp?lang=da>.

⁸ Se fodnote 4.

	<p>c) hvis ikke allerede meddelt af kontaktpunktet i hjemlandet, fordi migranten ikke har kontaktet dette kontaktpunkt, adressen på hjemmesiden for Europa-Kommissionens Generaldirektorat for det Indre Marked og Tjenesteydelser med angivelse af, at følgende dokumenter kan findes på denne hjemmeside: direktiv 2005/36/EF, brugervejledningen, adfærdskodeksen, databasen om lovregulerede erhverv; efter anmodning skal en papirkopi af direktivet, brugervejledningen og adfærdskodeksen stilles til rådighed; efter anmodning skal en papirkopi af det relevante uddrag af databasen om lovregulerede erhverv stilles til rådighed</p> <p>d) efter anmodning navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer, e-mail-adresse og hjemmesideadresse på kontaktpunktet i hjemlandet (med henblik på, for eksempel, at gøre det muligt for migranter at få oplysning om, hvor de kan få attester fra hjemlandet (se 1, B, d))</p> <p>e) hvis migranten anmoder herom, en angivelse af den hjemmesideadresse, hvor den relevante lovgivning til gennemførelse af direktivet i forhold til det erhverv, han/hun ønsker at udøve, kan findes, eller elektronisk fremsendelse af loven; efter anmodning skal en papirkopi udleveres</p> <p>f) oplysninger om de regler, der gælder for udøvelse af erhvervet (f.eks. registrering hos en erhvervsorganisation, rettigheder og pligter for erhvervet, løbende faglig udvikling, regler for medlemmer, social lovgivning, regler om etik osv.), i givet fald om fagforeninger og brancheorganisationer; disse oplysninger kan for eksempel gives gennem angivelse af hjemmesideadresser, som specifikt beskæftiger sig med spørgsmålene eller elektronisk</p> <p>g) migranter, der ønsker at levere en tjenesteydelse, skal informeres om, hvorvidt der skal indsendes en erklæring, og om, hvorvidt de erhverv, de ønsker at udøve, er underlagt kontrol af kvalifikationer</p> <p>h) hvor ansøgerens omstændigheder ikke er omfattet af direktiv 2005/36/EF (f.eks. ansøgning om akademisk anerkendelse), bør der gives nok oplysninger til at sætte ham/hende i stand til at stille sin ansøgning til den ansvarlige tjenestegren</p> <p>i) oplysning til migranten om, at han/hun kan kontakte værtsmedlemsstatens kontaktpunkt i tilfælde af problemer i forbindelse med anerkendelsen, og at der i sådanne tilfælde kan gives yderligere oplysninger og bistand.</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	a) Migranten gives færre oplysninger end under B.

II. DOKUMENTER

3. Dokumenter, migranten kan opfordres til at indgive til den kompetente myndighed i værtslandet i forbindelse med etablering

A. BEDSTE PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) I tilfælde af anvendelse af artikel 12 i direktivet giver hjemlandets kompetente myndighed værtslandets kompetente myndighed de oplysninger, som sætter dem i stand til at præcisere status for de relevante kvalifikationsbeviser på tilsvarende niveau, helst i form af dokumentet i bilag A til denne kodeks. b) [For erhverv, der falder ind under afsnit III, kapitel I, og i tilfælde af, at migranter ikke er i stand til at fremskaffe den nødvendige information, bør værtslandets kompetente myndighed finde oplysninger om den uddannelse, migranten har fulgt, under anvendelse af IMI⁹ til at stille relevante spørgsmål]. c) [Hvis værtslandets kompetente myndighed er i tvivl om eller har spørgsmål vedrørende dokumenter, der er anført under B, og som migranten har fremlagt, rejser den spørgsmålet ved hjælp af IMI.]¹⁰.
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>Migranten kan anmodes om at forelægge:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bevis for nationalitet, f.eks. kopi af identitetskort eller pas b) en kopi af bevis for erhvervsmæssige kvalifikationer eller de uddannelsesbeviser, som giver adgang til erhvervet, jf. artikel 3, litra b) og c), og artikel 11 i direktivet c) oplysninger om karakteren af disse kvalifikationer i henhold til artikel 12 i direktivet, som fastsat i standardformularen (jf. bilag A til denne kodeks), hvis denne formular er blevet givet til migranten fra hjemlandet eller på enhver anden måde d) værtslandets kompetente myndighed kan råde migranter til at fremlægge oplysninger om løbende faglig udvikling, seminarer og alle former for uddannelse, vedkommende har deltaget i i tillæg til den oprindelige uddannelse, fordi supplerende uddannelse kan kompensere for væsentlige forskelle mellem kvalifikationer og gøre det muligt for migranter at undgå en udligningsforanstaltning e) beviser for ansøgerens erhvervserfaring: hvor sådan erhvervserfaring er en forudsætning for anvendelsen af direktiv 2005/36/EF (dvs. når hverken faget eller uddannelsen er lovreguleret i hjemlandet, men er lovreguleret i værtslandet), og hvor det er i hans/hendes interesse at give sådanne oplysninger, da det giver ham/hende mulighed for helt eller delvis at undgå forpligtelsen til at tage en egnethedsprøve eller gennemgå en prøvetid; ethvert bevismiddel bør kunne komme i betragtning, dvs. at migranten ikke behøver at indsende et certifikat leveret af en kompetent myndighed; for eksempel skal lønsedler eller attester fra arbejdsgiverne accepteres af værtslandet; det er imidlertid vigtigt, at ethvert bevismiddel klart identificerer den erhvervsmæssige aktivitet, der udøves af migranten. I følgende tilfælde kan et certifikat udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet dog være nødvendigt:

⁹ Når IMI anvendes for det pågældende erhverv.

¹⁰ Se fodnote 9.

	<ul style="list-style-type: none"> - for automatisk anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer på grundlag af erhvervserfaring i henhold til artikel 16-19, jf. bilag VII, nr. 1, litra c), i direktivet - for at dokumentere de tre års erhvervserfaring, som indehavere af et uddannelsesbevis fra et tredjeland i overensstemmelse med artikel 3, stk. 3, i direktivet skal fremlægge - for bestemte erhverv, for at kunne nyde godt af den automatiske anerkendelse på grundlag af bestemmelserne om de almindelige eller særlige erhvervede rettigheder i direktiv 2005/36/EF, for eksempel (se: artikel 23, stk. 1-5, artikel 27, stk. 1, for speciallæger, artikel 33 og 33a for sygeplejersker, artikel 37 for tandlæger, artikel 39 for dyrlæger, artikel 43 og 43a for jordemødre, artikel 49, stk. 2, for arkitekter), og for jordemødre og farmaceuter, der i visse tilfælde er omfattet af automatisk anerkendelse af kvalifikationer (se artikel 41 og artikel 45, stk. 3) <p>f) attest for hæderlighed, vandelsattest eller bevis for, at han/hun ikke er under konkurs, og som kan suspendere eller inddrage retten til udøvelse af et sådant erhverv i tilfælde af grov forsømmelse eller skødesløshed i udøvelsen af den pågældende virksomhed eller overtrædelse af straffeloven eller en erklæring under ed eller en højtidelig erklæring (hvis kravet også gælder for indenlandske statsborgere) i overensstemmelse med bilag VII, nr. 1, litra d), i direktivet</p> <p>g) en lægeattest for fysisk og psykisk sundhed (hvis kravet også gælder for indenlandske statsborgere) (bilag VII, nr. 1, litra e), i direktivet) leveret af en kompetent myndighed, der kan være en privat læge (alment praktiserende læge eller specialist, afhængigt af den krævede attest)</p> <p>h) bevis for ansøgerens økonomiske formåen og bevis for forsikringsdækning (hvis kravet også gælder for indenlandske statsborgere) (jf. bilag VII, nr. 1, litra f), i direktivet)</p> <p>i) for kvalifikationer, som er omfattet af automatisk anerkendelse i henhold til afsnit III, kapitel III, og som opfylder de mindstekrav til uddannelse, et certifikat i overensstemmelse med bilag VII, nr. 2</p> <p>j) for kvalifikationer, som er omfattet af automatisk anerkendelse i henhold til afsnit III, kapitel III, og som opfylder mindstekravene til uddannelse, men hvis benævnelse ikke svarer til en titel anført i det tilsvarende bilag i direktivet, et certifikat i overensstemmelse med artikel 23, stk. 6</p> <p>k) for erhverv, der falder ind under afsnit III, kapitel I, kan værtslandets kompetente myndighed anmode migranter om at give oplysninger om den uddannelse, de har fulgt, hvis det er nødvendigt for at finde ud af, om der i overensstemmelse med artikel 14 i direktivet (jf. bilag VII, nr. 1, litra b)) er væsentlige forskelle. Som et resultat heraf kan værtsmedlemsstatens kompetente myndighed, hvor det er nødvendigt, anmode om oplysninger om den samlede varighed af uddannelsen, der er fulgt, fag og emner og i givet fald balancen mellem den teoretiske del og den praktiske del. Hvis ansøgeren ikke er i stand til at give disse oplysninger, bør de kompetente myndigheder i værtslandet henvende sig til kontaktpunktet, den kompetente myndighed eller et relevant organ i hjemlandet; i alle tilfælde vil den kompetente myndigheds beslutning, hvis det er umuligt at finde ud af oplysninger om uddannelsen, blive truffet på basis af de foreliggende oplysninger</p> <p>l) hvis værtsmedlemsstatens kompetente myndighed er i tvivl om eller har spørgsmål vedrørende dokumenter, der er anført her under B, og som migranten har fremlagt, må den rejse spørgsmålet over for den tilsvarende myndighed i hjemlandet som led i et administrativt samarbejde.</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Migranten er ikke forpligtet til at give flere oplysninger om uddannelse end angivet under B, k), da der er tale om erhvervsmæssig anerkendelse og ikke akademisk anerkendelse. Anerkendelse kan ikke nægtes med den begrundelse, at migranten ikke er i stand til at give oplysninger om uddannelse i den medlemsstat, hvor han/hun har erhvervet sine kvalifikationer, og proceduren kan ikke forsinkes unødigt af samme grund. I et sådant tilfælde er det en pligt for den kompetente myndighed at søge disse oplysninger gennem administrativt samarbejde (jf. k) under acceptabel praksis).</p> <p>b) Migranten er ikke forpligtet til at give flere dokumenter (f.eks. en erklæring om nationalitet fra sit konsulat) og/eller oplysninger end anført under B, og/eller i en bestemt form.</p>

	4. Dokumenter, migranten kan anmodes om at indgive til den kompetente myndighed i værtslandet i tilfælde af midlertidig tjenesteydelse
A. BEDSTE PRAKSIS	a) [Hvis værtsmedlemsstatens kompetente myndighed er i tvivl om eller har spørgsmål vedrørende dokumenter, der er anført under B, og som migranten har fremlagt, må den rejse spørgsmålet over for den tilsvarende myndighed i hjemlandet som led i IMI.] ¹¹
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) En dateret og underskrevet erklæring (artikel 7, stk. 1, i direktivet), med angivelse af, at den pågældende har til hensigt at yde en tjeneste på værtslandets territorium, som korrekt identificerer den pågældende (navn, adresse, stilling, etableringsmedlemsstat), det erhverv, han/hun ønsker at udøve i værtslandet, samt navnet på eventuelt forsikringsselskab og forsikringskontraktens nummer eller andre former for kollektiv beskyttelse i forbindelse med erhvervsansvar.</p> <p>b) Bevis for statsborgerskab (artikel 7, stk. 2, litra a), i direktivet), for eksempel en kopi af pas eller identitetskort</p> <p>c) Dokumenter til attestation af lovlig etablering (artikel 7, stk. 2, litra b), i direktivet); se listen over de dokumenter, som kan leveres af medlemsstaterne i henhold til bilag B i denne kodeks¹²; under alle omstændigheder er det vigtigt, at dokumentet klart identificerer den erhvervsmæssige aktivitet, der udøves af migranten</p> <p>d) Hvis dokumentet nævnt under B, c), ikke dokumenterer, at det på tidspunktet for leveringen af attestationen af den lovlige etablering ikke er forbudt migranten at udøve erhvervet (artikel 7, stk. 2, litra b)), kan et andet dokument med henblik herpå leveres (f.eks. uddrag af strafferegister, dokument fra fagligt organ)</p> <p>e) En kopi af de erhvervsmæssige kvalifikationer (artikel 7, stk. 2, litra c), i direktivet), der, som defineret i henhold til artikel 3, stk. 1, litra b), i direktivet er kvalifikationer, som er attesteret ved hjælp af uddannelsesbevis, et kursusbevis, og/eller erhvervserfaring</p> <p>f) Bevis for erhvervserfaring på mindst to år, hvis hverken erhverv eller uddannelse er reguleret (artikel 7, stk. 2, litra d), i direktivet). Ethvert bevismiddel bør kunne komme i betragtning, dvs. at migranten ikke behøver at indsende en erklæring udstedt af en kompetent myndighed; for eksempel skal lønsedler eller attester fra arbejdsgiverne accepteres af værtslandet, forudsat at de tydeligt angiver den erhvervsmæssige aktivitet, der udøves. Hvis dokumentet nævnt under B, c), også bekræfter, at migranten har en erhvervserfaring på to år i etableringsmedlemsstaten, kan der ikke kræves yderligere dokumentation</p> <p>g) Ren straffeattest for erhverv inden for sikkerhedssektoren (f.eks. et uddrag af strafferegistret)</p> <p>h) For de erhverv, der ikke er omfattet af automatisk anerkendelse, og for hvilke en kontrol af kvalifikationer ville være berettiget i henhold til artikel 7, stk. 4, i direktivet, kan værtsmedlemsstatens kompetente myndighed med henblik på at fremskynde proceduren i givet fald anbefale, at migranten, umiddelbart efter modtagelsen af erklæringen, afgiver oplysninger om fulgt uddannelse. Hvis migranten inden for en måned efter modtagelsen af erklæringen ikke har fremlagt sådanne oplysninger, skal værtslandets kompetente myndighed derefter henvende sig til kontaktpunktet, den kompetente myndighed i hjemlandet eller et relevant organ i hjemlandet for at indhente disse oplysninger. Hvis værtslandets kompetente myndighed ikke har anbefalet migranten at fremlægge oplysninger om uddannelse umiddelbart efter modtagelsen af erklæringen, skal den kompetente myndighed, inden for den første måned efter modtagelsen af erklæringen, om nødvendigt indhente information om den af migranten fulgte uddannelse gennem kontaktpunktet, den kompetente myndighed i hjemlandet eller et relevant organ i hjemlandet. Hvis myndighederne til</p>

¹¹ Se fodnote 9.

¹² Bilag B er endnu ikke tilgængeligt.

	<p>trods for alle bestræbelser ikke har været i stand til at finde ud af disse oplysninger i denne måned, kan den kompetente myndighed derefter anmode migranten om at fremkomme med disse oplysninger. Migranten skal kontaktes, så snart den kompetente myndighed er sikker på, at den ikke er i stand til at fremskaffe nogen oplysninger om uddannelse.</p> <p>Hvis der ikke foreligger oplysninger, træffer den kompetente myndighed afgørelse på grundlag af dokumenter og andre tilgængelige oplysninger. I betragtning af at oplysninger om efteruddannelse kun er nødvendige med henblik på at identificere væsentlige forskelle mellem uddannelser, der kan forventes at være til skade for den offentlige sundhed eller sikkerhed, kan den kompetente myndighed kun bede om oplysninger, der i dette øjemed er relevante blandt følgende oplysninger: samlede varighed af uddannelsen, emner i uddannelsen og forholdet mellem disse, og balancen mellem den teoretiske og den praktiske del, hvor dette er relevant.</p> <p>i) For de erhverv, der ikke er omfattet af automatisk anerkendelse, og for hvilke en kontrol af kvalifikationer ville være berettiget i henhold til artikel 7, stk. 4, i direktivet, kan værtsmedlemsstatens kompetente myndighed råde migranter til umiddelbart efter modtagelsen af erklæringen (jf. 8, B, b)) at afgive oplysninger om faglig erfaring, løbende faglig udvikling, seminarer, alle former for uddannelse, der er deltaget i i tillæg til den oprindelige uddannelse, for at de dermed, kan undgå en kontrol af deres kvalifikationer, og fordi erhvervs erfaring og supplerende uddannelse kan kompensere for væsentlige forskelle mellem kvalifikationer og gøre det muligt for migranter at undgå en kompensationsforanstaltning.</p> <p>j) Hvis værtsmedlemsstatens kompetente myndighed er i tvivl om eller har spørgsmål vedrørende dokumenter, der er anført her, og som migranten har fremlagt, må den rejse spørgsmålet over for den tilsvarende myndighed i hjemlandet som led i et administrativt samarbejde.</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) At kræve en frist for indsendelse af erklæringen.</p> <p>b) Som bevis for lovlig etablering kun at acceptere et certifikat udstedt af en kompetent myndighed i hjemlandet.</p> <p>c) Med henblik på kontrol af kvalifikationer at kræve flere oplysninger om uddannelse end nævnt under B, h).</p> <p>d) At gøre indsendelse af de dokumenter, der er nævnt under B, i), en forudsætning for kontrol af kvalifikationer.</p> <p>e) At kræve flere dokumenter (f.eks. en kopi af forsikringsaftalen eller en attest fra et forsikringsselskab med erklæringen) og/eller oplysninger end anført under B og/eller i en bestemt form.</p>
	5. Form, i hvilken migranten skal levere de dokumenter, som værtslandets kompetente myndighed kræver

A. BEDSTE PRAKSIS	<p>a) [Almindelige fotokopier: i tilfælde af begrundet tvivl skal værtslandets kompetente myndighed hos hjemlandets kompetente myndighed kontrollere ægtheden af en kvalifikation og/eller personlige data ved hjælp af IMI]¹³.</p> <p>b) [Hvis en bekræftet kopi ikke kan fremlægges¹⁴, kan værtslandets kompetente myndighed kontrollere ægtheden af eksamensbeviset, certifikatet og/eller personlige data hos hjemlandets kompetente myndighed ved hjælp af IMI]¹⁵.</p> <p>c) At acceptere, at alle dokumenter fremsendes i elektronisk form, også i tilfælde af midlertidig udveksling af tjenesteydelser (erklæring og ledsagedokumenter) [indtil 28.12.2009 se fodnote]¹⁶.</p> <p>d) At acceptere elektronisk signatur.</p>
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Almindelige fotokopier af de væsentlige dokumenter (erhvervsmæssige kvalifikationer, certifikat om erhvervede rettigheder, certifikater om erhvervserfaring og "personoplysninger"): I tilfælde af tvivl kan værtslandets kompetente myndighed anmode den kompetente myndighed i hjemlandet om bekræftelse af ægtheden af eksamensbeviset, certifikatet og/eller "personoplysninger".</p> <p>b) Bekræftede fotokopier af de væsentlige dokumenter fra myndigheder, der har kompetence til at foretage certificering (erhvervsmæssige kvalifikationer, certifikat om erhvervede rettigheder, certifikater om erhvervserfaring og "personlige oplysninger"); hvis en bekræftet kopi ikke kan fremlægges¹⁷, kan værtslandets kompetente myndighed kontrollere indhold og ægthed af eksamensbeviset, certifikatet og/eller "personoplysninger" gennem administrativt samarbejde.</p> <p>c) I forbindelse med etablering kan migranten tilbydes muligheden for at ansøge om anerkendelse ved hjælp af et behørigt udfyldt ansøgningsskema (leveret af den kompetente myndighed).</p> <p>d) Migranten kan tilbydes mulighed for at bruge et standarddokument til at indgive den erklæring, der kan kræves i henhold til artikel 7, stk. 1, i direktivet.</p> <p>e) At acceptere, at migranter sender erklæringen i henhold til artikel 7, stk. 1, i direktivet i elektronisk form. [Fra den 28.12.2009 - datoen for gennemførelsen af direktivet om tjenesteydelser 2006/123/EF - affattes e) således: "at acceptere, at alle dokumenter fremsendes i elektronisk form, også i tilfælde af midlertidig udveksling af tjenesteydelser (erklæring og ledsagedokumenter) for erhverv omfattet af direktivet om tjenesteydelser"].</p>

¹³ Se fodnote 9.

¹⁴ Se dom af 21. marts 2002 i sag C-298/99, Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Den Italienske Republik.

¹⁵ Se fodnote 9.

¹⁶ Accept af elektroniske dokumenter bliver obligatorisk fra den 28.12.2009 for erhverv, der er omfattet af direktivet om tjenesteydelser, jf. artikel 8 i direktivet om tjenesteydelser (direktiv 2006/123/EF).

¹⁷ Se fodnote 14.

C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Migranten kan ikke tvinges til at fremskaffe originaler¹⁸ eller dokumenter, hvis ægthed er bekræftet af de konsulære myndigheder eller de nationale forvaltninger (f.eks. ved hjælp af den i Haag-konventionen omhandlede påtegning), eller fremskaffe dokumenter på stemplet papir, der kun kan fås i værtslandet.</p> <p>b) At nægte ret til etablering eller nægte ret til at levere tjenesteydelser med den ene begrundelse, at migranten ikke har brugt standarddokumentet.</p> <p>c) Afslag på at acceptere erklæringen i henhold til artikel 7, stk. 1, i direktivet i elektronisk form [Fra den 28.12.2009 - datoen for gennemførelsen af direktivet om tjenesteydelser 2006/123/EF - affattes c) således: "at acceptere, at alle dokumenter fremsendes i elektronisk form for erhverv omfattet af direktivet om tjenesteydelser"].</p>
	6. Oversættelser krævet af den kompetente myndighed i værtslandet
A. BEDSTE PRAKSIS	a) [Ingen oversættelse bør kræves, især for erhverv, der falder ind under afsnit III, kapitel III, i direktivet, i betragtning af at betegnelsen for uddannelsesbeviset er angivet i bilaget til direktiv 2005/36/EF; i tilfælde af tvivl rettes spørgsmål til den kompetente myndighed i hjemlandet ved hjælp af IMI] ¹⁹ .
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Oversættelser kan kun kræves, hvis de virkelig²⁰ er nødvendige for at behandle ansøgningen.</p> <p>b) Krav om bekræftet eller godkendt oversættelse skal begrænses til de væsentlige dokumenter (erhvervsmæssige kvalifikationer, certifikat om erhvervede rettigheder, "personlige oplysninger", certifikater om erhvervserfaring) (under hensyntagen til, at jo flere bekræftede eller godkendte dokumenter, migranten er forpligtet til at fremlægge, jo større omkostninger betyder dette for ham/hende)²¹. Imidlertid skal ubekræftede oversættelser accepteres for kvalifikationer for erhverv, der falder ind under afsnit III, kapitel III, i direktivet; i tilfælde af tvivl rettes spørgsmål til den kompetente myndighed gennem administrativt samarbejde.</p> <p>c) Bekræftede oversættelser af standarddokumenter såsom identitetskort, pas osv. kan ikke kræves.</p> <p>d) Bekræftet eller godkendt oversættelse fra hjemlandet skal accepteres af værtsmedlemsstaten; migranter må imidlertid frit afgøre, i hvilken medlemsstat han/hun ønsker at få udført en bekræftet eller godkendt oversættelse.</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	a) Oversættelseskrav, der ikke svarer til kriterierne under B.

¹⁸ Se fodnote 14.

¹⁹ Se fodnote 9.

²⁰ F.eks. Sverige, hvor dokumenter til visse myndigheder kan indgives på svensk, dansk, norsk, finsk, engelsk eller fransk.

²¹ Se fodnote 14.

	7. Oprettelse af sagsmapper: frister og manglende dokumenter i forbindelse med etablering
A. BEDSTE PRAKSIS	<p>a) Behandling af ansøgninger på mindre end tre eller fire måneder, som direktivet tillader.</p> <p>b) Behandling af ansøgninger i elektronisk form [indtil 28.12.2009, se fodnote]²².</p>
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Efter anmodning skal de kompetente myndigheder, før en ansøgning om anerkendelse indgives, til migranten udlevere en omfattende liste over de dokumenter, han/hun kan blive bedt om at fremlægge til støtte for sin ansøgning (hvis kandidaten efterfølgende fremlægger disse dokumenter, bør sagsmappen betragtes som fuldstændig af den kompetente myndighed i værtslandet), medmindre det er behørigt begrundet at anmode om yderligere dokumentation. Hvis der er brug for bekræftede oversættelser af nogle dokumenter (jf. punkt 6 i kodeksen), skal han/hun have at vide, hvor de kan fås.</p> <p>b) I overensstemmelse med artikel 51, stk. 1, i direktivet skal den kompetente myndighed i værtsmedlemsstaten bekræfte modtagelsen af ansøgningen inden for en måned efter modtagelsen og oplyse ansøgeren om eventuelle manglende dokumenter og specifikt angive, hvad der mangler (f.eks.: en kopi af en kvalifikation, oplysninger om den samlede varighed af uddannelsen, de emner, der er behandlet, og hvor det er hensigtsmæssigt balancen mellem den teoretiske del og den praktiske del osv.); i forbindelse med denne kvittering for modtagelsen skal ansøgeren være opmærksom på, at tidsperioden ikke vil begynde at løbe, før de manglende dokumenter er leveret.</p> <p>c) Når en migrant specifikt forespørger den kompetente myndighed i værtslandet om, hvorvidt de dokumenter, han/hun har fremlagt, er komplette, er han/hun berettiget til at få disse oplysninger.</p> <p>d) For erhverv, der hører under kapitel I og II i afsnit III i direktivet, skal ansøgere inden udgangen af tremånedersperioden informeres om, at fristen bliver forlænget med en måned, medmindre den kompetente myndighed i modtagelsesbeviset klart har erklæret, at proceduren vil tage 4 måneder.</p> <p>e) [Fra den 28.12.2009 - datoen for gennemførelsen af direktivet om tjenesteydelser 2006/123/EF -: "behandling af ansøgninger i elektronisk form for erhverv, der er omfattet af tjenesteydelsesdirektivet"].</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Krav om yderligere dokumenter, som ikke er medtaget på den oprindelige liste, der blev meddelt ansøgeren i modtagelsesbeviset, medmindre kravene er velbegrundede; ej heller krav om dokumenter, der allerede er fremlagt af migranten.</p> <p>b) Manglende overholdelse af den frist, der er fastsat i henhold til direktivet.</p> <p>c) Manglende oplysninger eller ydelse af færre oplysninger end anført under B.</p>
	8. Oprettelse af sagsmapper: frister og manglende dokumenter i forbindelse med kontrol af kvalifikationer i tilfælde af tjenesteydelser (direktivets artikel 7, stk. 4)
A. BEDSTE	<p>a) Behandling af sager i henhold til artikel 7, stk. 4, inden for en kortere frist end den, som direktivet tillader.</p>

²² Accept af elektroniske dokumenter bliver obligatorisk fra den 28.12.2009 for erhverv, der er omfattet af direktivet om tjenesteydelser, jf. artikel 8 i direktivet om tjenesteydelser (direktiv 2006/123/EF).

PRAKSIS	b) Dokumenter, der sendes i elektronisk form [indtil 28.12.2009 se fodnote] ²³ .
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) En kontrol af kvalifikationer kan kun begrundes inden for lovregulerede erhverv, der har relation til den offentlige sundhed eller sikkerhed, og som ikke er omfattet af automatisk anerkendelse. En sådan forudgående kontrol kan kun foretages, når formålet med kontrollen er at undgå alvorlige skader på tjenestemodtagerens sundhed eller sikkerhed på grund af manglende erhvervsmæssige kvalifikationer hos tjenesteyderen, og når den ikke er mere vidtgående, end hvad der er nødvendigt for at opfylde dette formål.</p> <p>b) Umiddelbart efter modtagelsen af erklæringen kan den kompetente myndighed for de erhverv, der ikke er omfattet af automatisk anerkendelse, om nødvendigt henstille til migranter at fremlægge oplysninger om uddannelse, erhvervserfaring, løbende faglig udvikling, og/eller supplerende uddannelse/seminarer. Vedrørende uddannelse kan den kompetente myndighed også beslutte at tage kontakt til hjemlandets kompetente myndighed eller ethvert andet organ for at indhente disse oplysninger (jf. 4, B, h) - i)).</p> <p>c) En forsinkelse i vedtagelsen af beslutningen kan kun retfærdiggøres, hvis et eller flere af følgende problemer opstår:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplysninger, som er opført under artikel 7, stk. 1, er forsvundet - Et eller flere dokumenter, der er opført i henhold til artikel 7, stk. 2, hvor det er relevant, er forsvundet - Tvivl om ægtheden eller rigtigheden af et af de dokumenter, der er opført under artikel 7, stk. 2 - I situationer, hvor en kontrol af kvalifikationer er berettiget for de erhverv, der ikke er omfattet af automatisk anerkendelse, og den kompetente myndighed ikke inden for den første måned efter modtagelsen af ansøgningen fra migranten eller via kontaktpunktet eller den kompetente myndighed i hjemlandet eller et relevant organ i hjemlandet har modtaget nogen oplysninger om den uddannelse, migranten har fulgt, eller har brug for yderligere oplysninger, eller netop havde modtaget disse oplysninger og ikke havde tid til at undersøge det endnu (se 4, B, h). <p>Årsagerne til forsinkelsen skal meddeles skriftligt til migranten; især hvis der ikke blev fundet oplysninger om uddannelse, skal værtslandets kompetente myndighed klart angive, hvilke skridt der blev taget for at få dem, og årsagerne til at det ikke lykkedes.</p> <p>d) Den periode, der afsættes til at løse disse vanskeligheder, skal være så kort som muligt og bør ikke overstige en måned.</p> <p>e) Den tomånedersfrist, inden for hvilken den kompetente myndighed skal træffe en beslutning løber fra det tidspunkt, hvor vanskeligheden er løst (f.eks. at hjemlandets kompetente myndighed har bekræftet ægtheden af dokumentet, eller migranten har givet oplysninger om uddannelse, eller værtslandets kompetente myndighed selv har indhentet oplysninger om uddannelse osv.). Hvis det trods alle bestræbelser var helt umuligt for værtslandets kompetente myndighed at løse vanskelighederne inden denne frist på en måned, skal den kompetente myndighed træffe en afgørelse inden to måneder efter udløbet af denne frist på en måned.</p> <p>f) Hvis vanskeligheden ikke kan løses hurtigt, bør beslutningen træffes på grundlag af de til rådighed stående dokumenter og oplysninger.</p> <p>g) Afgørelsen, hvorved en udligningsforanstaltning pålægges migranten, skal indeholde oplysninger som nævnt under 10, B, c), og 12, b).</p> <p>h) [Fra den 28.12.2009 - datoen for gennemførelsen af direktivet om tjenesteydelser 2006/123/EF - : "Dokumenter, der sendes i elektronisk form for erhverv, der er omfattet af tjenesteydelsesdirektivet"].</p>

²³ Accept af elektroniske dokumenter bliver obligatorisk fra den 28.12.2009 for erhverv, der er omfattet af direktivet om tjenesteydelser, jf. artikel 8 i direktivet om tjenesteydelser (direktiv 2006/123/EF).

C. UACCEPTABEL PRAKSIS	a) At kræve dokumenter, der ikke er opført under B. b) Unødigt at forsinke vedtagelsen af beslutningen. c) At give færre oplysninger end anført under B, g).
------------------------------	--

III. UDLIGNINGSFORANSTALTNINGER

	9. Egnethedsprøve i værtslandet i forbindelse med etablering
A. BEDSTE PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) Hyppighed: I henhold til efterspørgslen, mere end 2 gange om året. b) Forberedelse: efter anmodning skal den kompetente myndighed eller kontaktpunktet give oplysninger om eventuelle forberedelseskurser, lister over anbefalede værker og eksempler på prøver. c) I tilfælde af vanskeligheder med at indskrive sig til prøven bistår kontaktpunktet og/eller den kompetente myndighed migranten.
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) Hyppighed: efter behov, mindst to gange om året; for sæsonbestemte aktiviteter²⁴ skal der tilrettelægges flere prøver, og disse prøver skal være koncentreret i den første del af sæsonen. b) En liste over de nationale organer, som står for tilrettelæggelsen af egnethedsprøver, skal af den kompetente myndighed stilles til rådighed for kandidaten. c) For at gøre det muligt for migranten at træffe et valg mellem en egnethedsprøve og en prøvetid, skal han/hun straks af den kompetente myndighed have udleveret oplysninger om prøvens indhold og afholdelse (varighed, skriftlig og/eller mundtlig form, valgmuligheder osv.) d) Når migranten har valgt egnethedsprøven, skal han/hun straks af den kompetente myndighed have oplyst, hvilke administrative formaliteter der skal opfyldes for at tilmelde sig egnethedsprøven, og det skal være muligt at få et tilmeldingsskema til egnethedsprøven. e) Migranter kan gå op til prøven igen. Reglerne om, hvor mange omprøver en migrant har ret til, skal tage hensyn til national praksis (under overholdelse af princippet om, at der ikke må udøves forskelsbehandling).
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) Hyppighed: mindre end to gange om året; til sæsonbestemte aktiviteter, mindre end angivet under B, a). b) At give færre oplysninger end anført under B. c) At pålægge en udligningsforanstaltning uden at have tilbudt migranten mulighed for at godtgøre, at han/hun har erhvervet viden eller kompetence, som han/hun manglede, gennem erhvervserfaring, supplerende uddannelse og/eller løbende faglig udvikling og/eller deltagelse i seminarer.
	10. Egnethedsprøve i værtslandet i forbindelse med midlertidig tjenesteydelse
A. BEDSTE	<ul style="list-style-type: none"> a) Forberedelse: efter anmodning skal den kompetente myndighed eller kontaktpunktet give oplysninger om eventuelle forberedelseskurser, lister over anbefalede værker og eksempler på prøver.

²⁴ Især for skiinstruktører, som krævet i beslutningerne om dispensationer (http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/general-system_otherprof_ski_instructors_en.htm (findes kun på EN, DE, FR)).

PRAKSIS	<p>b) I tilfælde af vanskeligheder med at indskrive sig til prøven bistår kontaktpunktet og/eller den kompetente myndighed migranten.</p> <p>c) Migranten skal have mulighed for igen at gå op til prøven inden for en måned efter at være dumpet.</p>
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Hvis migranten ikke har vedlagt erklæringen yderligere oplysninger om erhvervserfaring, supplerende uddannelse og/eller løbende faglig udvikling og/eller deltagelse i seminarer, skal han/hun i første omgang tilbydes mulighed for at godtgøre, at han/hun har erhvervet viden eller kompetence, som han/hun manglede, gennem denne erhvervserfaring, løbende faglig udvikling og/eller supplerende uddannelse og/eller deltagelse i seminarer.</p> <p>b) Hyppigheden af prøven: alt efter behov; dog skal prøven finde sted senest en måned efter vedtagelsen af beslutningen om at pålægge den.</p> <p>c) I den afgørelse, der pålægger migranten gennem en prøve at bevise, at han/hun har erhvervet viden, som han/hun manglede, skal ansøgere informeres om dato, sted for prøve, dens indhold og tilrettelæggelse (varighed, skriftlige og/eller mundtlige prøver, valgmuligheder osv.). Afgørelsen skal også angive, at hvis gennemførelsen af prøven ikke er helt afsluttet, herunder resultaterne af prøven, vil migranten inden for en måned kunne yde tjenesten.</p> <p>d) Migranten skal have mulighed for igen at gå op til prøven. I sådanne tilfælde behøver migranten ikke at genstarte hele processen; en ny prøve bør tilrettelægges så hurtigt som muligt. Reglerne om, hvor mange omprøver en migrant har ret til, skal tage hensyn til national praksis (under overholdelse af princippet om, at der ikke må udøves forskelsbehandling).</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) At pålægge en udligningsforanstaltning uden at have tilbudt migranten mulighed for at godtgøre, at han/hun har erhvervet viden eller kompetence, som han/hun manglede, gennem erhvervserfaring, supplerende uddannelse og/eller løbende faglig udvikling og/eller deltagelse i seminarer.</p> <p>b) At give færre oplysninger eller færre rettigheder end anført under B.</p>
11. Prøvetid i værtslandet i forbindelse med etablering	
A. BEDSTE PRAKSIS	<p>a) Efter anmodning skal erfaringer fra velgennemførte prøvetidsforløb (lister over anbefalede bøger, for eksempel) meddeles migranten af den kompetente myndighed eller kontaktpunktet.</p> <p>b) Så vidt muligt skal migranten frit kunne vælge vejleder og sted, hvor prøvetiden kan gennemføres.</p> <p>c) I tilfælde af vanskeligheder med at finde et sted, hvor prøvetiden kan gennemføres, bistår kontaktpunktet og/eller den kompetente myndighed migranten.</p>
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) For at gøre det muligt for migranten at træffe et valg mellem en egnethedsprøve og en prøvetid, skal han/hun straks af den kompetente myndighed have udleveret oplysninger om prøvetidens indhold og afholdelse.</p> <p>b) Når migranten har valgt prøvetiden, skal han/hun straks af den kompetente myndighed have oplyst, hvilke administrative formaliteter der skal opfyldes for at tilmelde sig prøvetiden.</p> <p>c) Hvor dette er muligt efter værtslandets nationale strukturer, kan migranten modtage betaling i prøvetiden, men dette er ikke en ret; under alle omstændigheder skal han/hun have adgang til oplysninger om dette spørgsmål.</p> <p>d) Hvis en statut for praktikanter er blevet defineret på nationalt plan, skal den på grundlag af princippet om ligebehandling også gælde for migranter.</p>

	e) Værtslandet kan overlade ansvaret for tilrettelæggelse og afvikling af prøvetidsforløbet til godkendte anstalter og/eller vejledere. Imidlertid må betingelserne ikke være så strenge, at de bliver en indirekte urimelig hindring for migranten (f.eks. alt for fjernt prøvetidssted, for strenge betingelser). Migranten skal have en liste over, hvilke anstalter/personer der er ansvarlige for prøvetiden i det erhverv, migranten ønsker at udøve.
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	a) At pålægge en udligningsforanstaltning uden at have tilbudt migranten mulighed for at godtgøre, at han/hun har erhvervet viden eller kompetence, som han/hun manglede, gennem erhvervserfaring, supplerende uddannelse og/eller løbende faglig udvikling og/eller deltagelse i seminarer. b) At give færre oplysninger end anført under B
	12. Prøvetid i værtslandet i forbindelse med midlertidig tjenesteydelse
A. BEDSTE PRAKSIS	a) Efter anmodning skal erfaringer fra velgennemførte prøvetidsforløb (lister over anbefalede bøger, for eksempel) meddeles migranten af den kompetente myndighed eller kontaktpunktet.
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	a) Hvis migranten ikke har vedlagt erklæringen yderligere oplysninger om erhvervserfaring, supplerende uddannelse og/eller løbende faglig udvikling og/eller deltagelse i seminarer, skal han/hun i første omgang tilbydes mulighed for at godtgøre, at han/hun har erhvervet viden eller kompetence, som han/hun manglede, gennem denne erhvervserfaring, løbende faglig udvikling og/eller supplerende uddannelse og/eller deltagelse i seminarer. b) I den afgørelse, der pålægger migranten at dokumentere, at han/hun har erhvervet viden, som han/hun manglede, gennem en prøvetid, skal ansøgere underrettes om startdato, sted, varighed og indholdet af prøvetiden; han/hun skal også have oplysninger om betaling og om statuten. Prøvetiden skal være afsluttet, og resultatet meddeles senest en måned efter, at afgørelsen foreligger; derfor kan en prøvetid kun foreslås, hvis dens varighed ikke overstiger fristen på en måned; afgørelsen skal også oplyse, at hvis prøvetiden ikke har været organiseret inden for en måned, kan migranter yde den pågældende tjeneste. c) Betingelserne for prøvetiden må ikke være så strenge, at de bliver en indirekte urimelig hindring for migranten d) Hvor dette er muligt efter værtslandets nationale strukturer, kan migranten modtage betaling i prøvetiden, men dette er ikke en ret; under alle omstændigheder skal han/hun have oplysninger om dette spørgsmål. e) Hvis der findes en statut for praktikanter på nationalt plan, skal den på grundlag af princippet om ligebehandling også gælde for migranter.
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	a) At pålægge en udligningsforanstaltning uden at have tilbudt migranten mulighed for at godtgøre, at han/hun har erhvervet viden eller kompetence, som han/hun manglede, gennem erhvervserfaring, supplerende uddannelse og/eller løbende faglig udvikling og/eller deltagelse i seminarer. b) At give færre oplysninger end anført under B

IV. GEBYRER

	13. Gebyrer, migranten skal betale i værtslandet i forbindelse med etablering og i tilfælde af kontrol af kvalifikationer i henhold til artikel 7, stk. 4 (tjenesteydelser)
A. BEDSTE PRAKSIS	a) ingen gebyrer.
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>Migranten kan anmodes om at betale gebyrer for behandling af ansøgningen, egnethedsprøven eller prøvetiden, under forudsætning af at følgende betingelser overholdes:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) gebyrerne må ikke overstige den faktiske udgift til den leverede tjenesteydelse b) gebyrerne skal være sammenlignelige med dem, der betales af indenlandske statsborgere under lignende omstændigheder c) gebyrerne må ikke fastsættes på et niveau, der gør det praktisk taget umuligt at udøve de i direktivet fastsatte rettigheder d) der kan anvendes faste satser, på betingelse af at de kan begrundes med henvisning til gennemsnitsomkostningerne for behandling af en ansøgning.
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) anvendelse af gebyrer, der ikke svarer til kriterierne under B. b) opkrævning af gebyrer vedrørende erklæringen i henhold til artikel 7 (fri udveksling af tjenesteydelser); dette gælder ikke for sager, der falder ind under artikel 7, stk. 4.

V. REGLER OM BEGRUNDELSE OG KLAGEADGANG

	14. Regler om begrundelse og klageadgang
A. BEDSTE PRAKSIS	<p>a) I den kompetente myndigheds beslutning skal anføres, at migranten kan klage, og det skal angives, hvilken procedure der skal følges, og navnlig hvilken frist for klage der er i den pågældende medlemsstat</p> <p>b) Migranten informeres om udenretslige procedurer og oplyses især om hjemmesideadressen for SOLVIT.</p>
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Enhver beslutning skal begrundes</p> <p>b) Migranten skal af den kompetente myndighed have oplysninger om de retlige (eller administrative) klagemuligheder, idet det skal angives, hvilken procedure der skal følges, og hvilken frist for klage der er i den pågældende medlemsstat. Der skal endvidere gives oplysninger om følgerne af, at der ikke afgives svar inden for den frist, der er sat af den myndighed, som skal behandle ansøgningen</p> <p>c) Efter anmodning fra migranten giver kontaktpunktet yderligere oplysninger om SOLVIT²⁵ og yder, hvis der anmodes herom, bistand.</p>
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<p>a) Manglende eller ufyldstgørende begrundelse. Begrundelser, der tager udgangspunkt i argumenter vedrørende "akademisk anerkendelse" kan ikke godkendes</p> <p>b) Manglende oplysninger om migrantens klageadgang.</p>

²⁵ <http://ec.europa.eu/solvit/index.htm>.

VI. SAMORDNING

	15. Samordning
A. BEDSTE PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) Jævnlig møder, hvor de kompetente myndigheder vedrørende forskellige erhverv i en medlemsstat samles for at udveksle erfaringer . b) Net af kontaktpunkter på EU-plan.
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) Regelmæssig kontakt på nationalt plan mellem de nationale koordinatore og de kompetente myndigheder direkte eller indirekte gennem mellemmand. b) Kontakt mellem koordinatorene for de forskellige medlemsstater på EU-plan. c) Regelmæssig kontakt mellem kontaktpunkter.
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) Mindre kontakt eller samordning end nævnt under B.

VII. SPROGKUNDSKABER

	16. Sprogkunds kab er
A. BEDSTE PRAKSIS	(a) I tilfælde af tvivl om rigtigheden af de kvalifikationer eller af det dokument, der dokumenterer sprogkunds kab er, kan værtslandets kompetente myndighed anmode den kompetente myndighed i hjemlandet om bekræftelse af rigtigheden af de kvalifikationer eller af det dokument, der dokumenterer sprogkunds kab er, ved hjælp af administrativt samarbejde [og IMI] ²⁶ .
B. ACCEPTABEL PRAKSIS	<p>Anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer kan ikke gøres betinget af sprogkunds kab er, medmindre de indgår i kvalifikationer (f.eks. talepædagoger). Sprogkravene må ikke overstige, hvad der er nødvendigt og rimeligt for at kunne udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten. De kan kun vurderes på individuel basis fra sag til sag; et af følgende dokumenter skal betragtes som tilstrækkeligt til at dokumentere sprogkunds kab erne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) en kopi af en kvalifikation erhvervet på værtslandets sprog b) en kopi af en kvalifikation, der godtgør viden inden for værtslandets sprog (f.eks. universitetsgrad, handelskammerkvalifikation, kvalifikationer leveret af anerkendte sproginstitutter som Goethe-instituttet osv.) c) dokumentation for tidligere erhvervserfaring på værtsmedlemsstatens område d) hvis migranten ikke fremlægger beviserne under a) til c), kan et passende interview eller en (mundtlig og/eller skriftlig) prøve pålægges.
C. UACCEPTABEL PRAKSIS	<ul style="list-style-type: none"> a) At gøre anerkendelse af kvalifikationer betinget af sprogkunds kab er, medmindre det indgår i kvalifikationer (f.eks. talepædagoger). b) Udelukkende at acceptere kvalifikationsbeviser udstedt af visse typer af institutioner og at kræve, at migranten fremlægger originaler eller dokumenter attesteret af de konsulære myndigheder eller de nationale myndigheder (for eksempel ved hjælp af den i Haag-konventionen omhandlede påtegning) eller fremlægger dokumenter på stemplet papir, der kun kan fås i værtslandet. c) Systematisk krav om prøve.

²⁶ Se fodnote 9.

Bilag A

Oplysninger fra hjemlandet vedr. "sidestilling af uddannelsesbeviser" i henhold til artikel 12 i direktiv 2005/36/EF

1 Beskrivelse af erhvervet og omfanget af de aktiviteter, som de to uddannelsesbeviser giver adgang til.

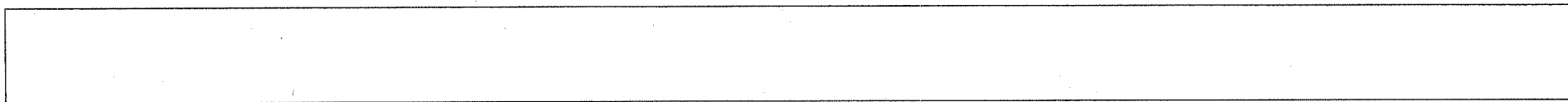
2 Bekræftelse af, at det i punkt 4 nævnte uddannelsesbevis giver de samme rettigheder med hensyn til at optage og udøve et lovreguleret erhverv i hjemlandet som det i punkt 5 nævnte uddannelsesbevis og en kort beskrivelse af disse rettigheder

3. Angivelse af, om det i punkt 4 nævnte uddannelsesbevis fik lige rettigheder eller dækker en anden situation

4. Beskrivelse af niveau, uddannelseslængde og alle andre relevante egenskaber vedrørende det uddannelsesbevis, der anses for sidestillet

5. Beskrivelse af det uddannelsesbevis, som det andet uddannelsesbevis anses for at være sidestillet med

6. Angivelse af de kompetente myndigheder, der udsteder uddannelsesbeviserne.

BILAG B

KATEGORIER AF DOKUMENTER, DER ATTESTERER EN LOVLIG ETABLERING, JF. ARTIKEL 7, STK. 2, LITRA B), I DIREKTIV 2005/36/EF

I. Nedennævnte dokumenter anses for at dokumentere uddannede erhvervsudøveres lovlige etablering i deres hjemland med henblik på udførelse af tjenesteydelser i værtsmedlemsstaten, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- at de attesterer, at den pågældende er lovligt etableret¹ på det tidspunkt, han/hun indsender anmeldelsen for første gang, og
- at det pågældende erhverv er anført.

Der kan ikke stilles krav om andre dokumenter, hvis dokumentet ligeledes attesterer, at migranten ikke har fået forbud mod at udøve dette erhverv på tidspunktet for udstedelsen af attestationen for lovlig etablering.

A) DET DREJER SIG OM ET ERHVERV, DER ER LOVREGULERET I ETABLERINGSMEDLEMSSTATEN

Kun ét af de dokumenter, der er anført nedenfor, kan kræves som attestation for retmæssig etablering, og det er op til migranten at vælge, hvilket der er mest hensigtsmæssigt.

SELVSTÆNDIGE

(følgende dokumenter er i princippet til rådighed i de fleste eller alle medlemsstater)

- certifikat fra de kompetente myndigheder **eller**
- attest fra en brancheorganisation, som af medlemsstaterne har fået ansvaret for regulering af betingelserne for adgang til og udøvelse af erhvervet **eller**
- kopi af erhvervstilladelsen **eller**
- kopi fra virksomhedsregistret (kun for selvstændige) **eller**

(følgende yderligere dokumenter er til rådighed i de nævnte medlemsstater)

- uddrag fra registret over erhvervsudøvere, der føres af den kompetente myndighed: **CY/AT** (for psykoterapeuter, psykologer, kliniske psykologer, musikterapeuter og regnskabskyndige: uddrag af listen skal udskrives via internettet)/LU

eller

---

¹ I henhold til artikel 7, stk. 2, litra b), i direktiv 2005/36/EF er en erhvervsudøver lovligt etableret i en medlemsstat, når han i denne medlemsstat har ret til at udøve det erhverv, som han er kvalificeret til. Dette betyder, at når erhvervsudøveren agter at levere en tjenesteydelse i en anden medlemsstat, er det ham ikke forbudt at udøve sit erhverv i etableringsmedlemsstaten. Det betyder imidlertid ikke, at erhvervsudøveren faktisk skal have udøvet dette erhverv i etableringsmedlemsstaten på det tidspunkt, han agter at levere en tjenesteydelse i en anden medlemsstat. Hvis det erhverv, som erhvervsudøveren er kvalificeret til i etableringsmedlemsstaten, imidlertid ikke er lovreguleret i denne medlemsstat, skal han have udøvet dette erhverv i mindst to år inden for de seneste ti år.

- socialsikringsbevis:

BG - kopi af socialsikringsbog eller et dokument udstedt af det nationale institut for social sikring/LU

eller

- bevis for skattebetalinger:

BG/EL/ES/LU

eller

- straffeattest

BG (udstedt af den respektive regionale ret eller af den kompetente myndighed)

eller

- erhvervsansvarsforsikringspolice/certifikat:

BG/PL (vurderingsmænd, ejendomsadministratorer, ejendomsmæglere - ud over erhvervstilladelsen)

eller

- ordregivers erklæring:

BG (for selvstændige erhvervsdrivende, der ikke er medlemmer af et handelskammer eller en brancheorganisation).

ARBEJDSTAGERE

(følgende dokumenter er i princippet til rådighed i de fleste eller alle medlemsstater)

- certifikat fra de kompetente myndigheder **eller**

- attest fra en brancheorganisation, som af medlemsstaterne har fået ansvaret for regulering af betingelserne for adgang til og udøvelse af erhvervet **eller**

- kopi af erhvervstilladelsen **eller**

(følgende yderligere dokumenter er til rådighed i de nævnte medlemsstater)

- uddrag fra registret over erhvervsudøvere, der føres af den kompetente myndighed:

CY/AT (for psykoterapeuter, psykologer, kliniske psykologer, musikterapeuter og regnskabskyndige: uddrag af listen skal udskrives via internettet)/**LU**

eller

- uddrag fra virksomhedens personaleregister:

FR (for bedemandsvirksomhed)

eller

- socialsikringsbevis:

BG (kopi af socialsikringsbog eller et dokument udstedt af det nationale institut for social sikring)/**LU**

eller

- bevis for skattebetalinger:

BG/ES/LU

eller

- straffeattest

BG (udstedt af den respektive regionale ret eller af den kompetente myndighed)

eller

- lønsedler

FR

eller

- erhvervsansvarssikringspolice/certifikat:

PL (vurderingsmænd, ejendomsadministratorer, ejendomsmæglere - ud over erhvervstilladelsen).

B) DET DREJER SIG OM ET ERHVERV, DER IKKE ER LOVREGULERET I ETABLERINGSMEDLEMSSTATEN

Kun ét af de dokumenter, der er anført nedenfor, kan kræves som attestation for retmæssig etablering, og det er op til migranten at vælge, hvilket der er mest hensigtsmæssigt.

1) SELVSTÆNDIGE

(følgende dokumenter er i princippet til rådighed i de fleste eller alle medlemsstater)

- erhvervstilladelse eller

- kopi fra virksomhedsregistret eller

- attest fra en brancheorganisation eller

(følgende yderligere dokumenter er til rådighed i de nævnte medlemsstater)

- socialsikringsbevis:

BG - kopi af socialsikringsbog eller et dokument udstedt af det nationale institut for social sikring/**CY/LU/PT**

eller

- bevis for skattebetalinger:

BG/DE/EL/ES/LU/UK (Beskatningsinformation fra *skattemyndighederne*, eller sidste regnskab)/**PT**

eller

- erhvervsskatreferencenummer
UK

eller

- momsregistreringsoplysninger
UK

eller

- straffeattest

BG (udstedt af den respektive regionale ret eller af den kompetente myndighed)

eller

- ordregivers erklæring:

BG/DE (udøvere af liberale erhverv, der er selvstændige og ikke er medlem af et handelskammer (f.eks. rejseledere) kan kun indsende erklæringer udstedt af ordregiverne sammen med et dokument udstedt af den lokale skatteforvaltning)/**UK**

eller

- kopier af kontrakter
UK

eller

- dokumentation fra revisor
UK

eller

- certifikat om retmæssig etablering fra den kompetente myndighed:

DK (dokument, der attesterer fravær af sanktioner)/**LT** (certifikat om selvstændig virksomhed)/**PL** (for erhverv i henhold til bilag IV, certifikat udstedt af provinsguvernøren eller erhvervsstyrelsen i den pågældende provins)

eller

- registreringsbevis fra en kompetent myndighed:

CZ (for selvstændige eneforhandlere: bekræftelse af registrering fra den faglige organisation eller den kompetente myndighed)/**DK**.

2) ARBEJDSTAGERE

(følgende dokumenter er i princippet til rådighed i de fleste eller alle medlemsstater)

- attest fra en brancheorganisation **eller**
- erhvervstilladelse **eller**
- certifikat fra arbejdsgiveren, der attesterer faglige erfaringer over mindst to år inden for de seneste ti år, sammen med bevis for at være omfattet af en social sikring eller dokumentation for betaling af skat **eller**

(følgende yderligere dokumenter er til rådighed i de nævnte medlemsstater)

- socialsikringsbevis:
BG - kopi af socialsikringsbog eller et dokument udstedt af det nationale institut for social sikring eller udskrift fra erhvervsregistret/**LU/PT**

eller

- bevis for skattebetaling:
BG/ES/LU/UK (Beskatningsinformation fra *skattemyndighederne*, eller en P60-kopi (årlig indkomstopgørelse for det foregående skatteår)/**PT**

eller

- lønsedler
BG/FR

eller

- certifikat om retmæssig etablering fra den kompetente myndighed:
DK (dokument, der attesterer fravær af disciplinære sanktioner)/**LT** (certifikat om selvstændig virksomhed)/**PL** (for erhverv i henhold til bilag IV, certifikat udstedt af provinsguvernøren eller erhvervsstyrelsen i den pågældende provins)

eller

- registreringsbevis fra en kompetent myndighed:
ES (for ansatte i den offentlige sektor og for sundhedserhverv).

II. Et af følgende dokumenter kan blive krævet, hvis de under punkt 1 anførte dokumenter ikke attesterer, at migranten ikke har haft forbud mod at udøve erhvervet på det tidspunkt, hvor attestationen for lovlig etablering er udstedt. Det skal fremgå klart af dette dokument, at personen ikke har forbud mod at udøve erhvervet. Når erhvervet er lovreguleret i hjemlandet, kan der kun undtagelsesvis anmodes om et af disse dokumenter, da det i princippet altid vil være muligt gennem officielle

dokumenter, som er anført i punkt IA, at attestere, at personen ikke har forbud mod at uøve erhvervet.

- straffeattest **eller**

- dokumentation for en ren straffeattest udstedt af de kompetente myndigheder (f.eks. domstol eller politi) **eller**

- attest fra en brancheorganisation.